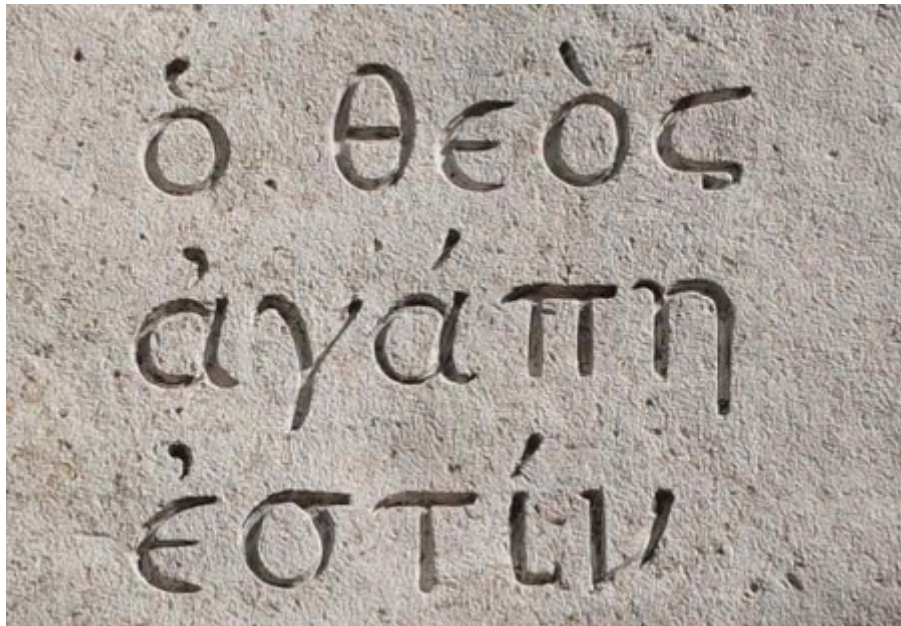

“Η γνώση χωρίς αγάπη είναι μάτι χωρίς κόρη”

/ [Γνώμες](#)

Ἅγιος Ιουστίνος Πόποβιτς († 1979)

Πρέπει να γνωρίζουμε ότι οι χριστιανοί είναι χριστιανοί, όταν σκέπτονται, καθένας μόνος του αλλά και μεταξύ τους, ως σύνολο, ότι είναι «εν Χριστώ Ιησού», διότι αυτό είναι τροφή αιώνια για την ανθρώπινη ψυχή. Η ανθρώπινη σκέψη παραμένει ατελής και ανολοκλήρωτη όσο δε μεταμορφώνεται με τη χάρη του Χριστού σε Χριστοσκέψη και Θεοσκέψη. Γι' αυτό το λόγο και ο πόθος της άγρυπνης χριστιανικής ψυχής και ο στεναγμός της μέρα και νύχτα με την προσευχή και τα δάκρυα είναι ο εξής: Γλυκύτατε Κύριε, κάθε σκέψη μου μεταμόρφωσέ την σε Θεοσκέψη! Πανάγαθε Κύριε, κάθε αίσθησή μου μεταμόρφωσέ την σε Θεοαίσθηση!

Όταν η ανθρώπινη σκέψη από υπερηφάνεια και πείσμα δεν θέλει το Χριστό, παραφρονεί και μαίνεται και η αίσθηση παραφρονεί και η ζωή γίνεται άφρων και ο άνθρωπος εκτός εαυτού σπεύδει από το κακό στο χειρότερο, με ευχαρίστηση βυθίζεται από αμαρτία σε αμαρτία, ώσπου να βυθισθεί όλος στην αιώνια βασιλεία της αμαρτίας και του κακού, την κόλαση. Μόνο ο πανθαύμαστος Κύριος Ιησούς Χριστός ως Θεάνθρωπος, είναι η μακαριότητα για την ανθρώπινη σκέψη, η αιώνια μακαριότητα και η αιώνια ευλογία και ο αιώνιος παράδεισος και η αιώνια χαρά...

Η ανθρώπινη αίσθηση που δεν έχει πληρωθεί από τη θεία αγάπη, είναι για τον άνθρωπο τεράστιο βάσανο και ολόκληρη κόλαση. Και η ανθρώπινη γνώση, που δεν έχει πληρωθεί μ' αυτή την αγάπη, δεν είναι τίποτε άλλο παρά ένα φοβερό πανδαιμόνιο. Η θεία αγάπη είναι η μόνη δύναμη στον επίγειο κόσμο μας, η οποία εξυγιαίνει και την ανθρώπινη γνώση και την ανθρώπινη αίσθηση και τις αποκαθιστά στο «κατά φύσιν», τις αθανατοποιεί και τις διαιωνίζει. Έτσι, μόνο με το Χριστό, με την αγάπη Του, θεραπεύονται από τη μωρία τους και η ανθρώπινη γνώση και η ανθρώπινη αίσθηση. Θεραπεύονται από τη σατανική-ουμανιστική αυτάρκεια, αυτονομία, αυτοϊκανοποίηση, από τη σατανική-ουμανιστική φιλαυτία, αυτοαποκλειστικότητα. Διότι είναι βασική αρχή της ζωής και του Σατανά και του ουμανιστικού ανθρώπου το να είναι αυτάρκης, να ζει διά του εαυτού του, από τον εαυτό του, με τον εαυτό του και για τον εαυτό του· να μην αναγνωρίζει εκτός από τον εαυτό του ούτε τον Θεό, ούτε την Αλήθεια, ούτε τη Δικαιοσύνη, ούτε οποιαδήποτε άλλη αξία, να είναι ο εαυτός του το παν και τα πάντα. Και αυτό είναι η βασική αρχή και της γνώσεώς του και της αισθήσεώς του. Αλλά αυτή η φιλαυτία και ο αυτοαποκλεισμός και η αυτοαπομόνωση είναι σκοτεινή φυλακή, μέσα στην οποία αρχίζει να παραφρονεί, ώσπου τελικά να παραφρονήσει εντελώς και ο Σατανάς και ο άνθρωπος και η γνώση τους και η αίσθησή τους.

«Ίνα η αγάπη υμών περισσεύση εν επιγνώσει», διότι μόνο η επίγνωση, η οποία πηγάζει από την αγάπη έχει αιώνια αξία και αθάνατη διάρκεια. Ως προς την ίδια τη φύση της η αγάπη είναι η θεία δύναμη της γνώσεως· μ' αυτή γνωρίζουμε και τον Θεό και τον άνθρωπο και κάθε αγαπώμενο κτίσμα, διότι σ' αυτή την πανοικτίρμονα αποκαλύπτονται και το μυστήριο του Θεού και το μυστήριο του ανθρώπου και το μυστήριο κάθε κτίσματος. Η αγάπη ανθεί μόνο με την πίστη. Και όσο η αγάπη μεγαλώνει, μεγαλώνει μαζί της και η πίστη.

Η τέλεια αγάπη δίνει την τέλεια γνώση. Η γνώση χωρίς αγάπη είναι μάτι χωρίς κόρη, αυτί χωρίς ακοή, σώμα χωρίς ψυχή. Η γνώση χωρίς αγάπη επαίρεται, οδηγεί σε υπερηφάνεια και η υπερηφάνεια σκοτώνει την ψυχή περισσότερο από οτιδήποτε άλλο. Η υπερηφάνεια είναι η κακία, που μετέβαλε τον υπέρτατο άγγελο σε διάβολο και πόσο ευκολότερα δεν θα μεταβάλει τον άνθρωπο! (βλ. Α' Κορ. 8. 11).

Η επίγνωση του Χριστού, η αληθινή γνώση του τί είναι ο Χριστός και ποιος είναι, και τί έφερε στο γένος των ανθρώπων, —αυτή η γνώση είναι για τον άνθρωπο εκείνη που ξεπερνά κάθε άλλη γνώση.

Στη γνώση αυτή ο χριστιανός βλέπει και βρίσκει τα πάντα, ιδιαίτερα όταν τη συγκρίνει με οποιαδήποτε άλλη, οσοδήποτε υψηλή ανθρώπινη γνώση. Η εμπειρία των αγίων ανθρώπων αποδεικνύει ότι η γνήσια Χριστογνωσία αποτελεί πράγματι την πλήρη και καθολική γνώση. Διότι, όταν ο άνθρωπος γνωρίζει το Χριστό όπως πρέπει, γνωρίζει καθετί που του χρειάζεται γι' αυτόν και τον άλλο κόσμο και για τη ζωή σ' αυτόν και στον άλλο κόσμο. Τέτοια όμως γνώση ποιος μπορεί να δώσει στους ανθρώπους, ποιος από τους θεούς, ποιος από τους ανθρώπους, ποιος από τους ήρωες, ποιος από τα μεγάλα πνεύματα; Ασφαλώς κανείς.

Μόνο η «γνώσις του Χριστού» δίνει στον άνθρωπο τη μόνη αληθινή γνώση του Θεού, του κόσμου, του ανθρώπου, της ζωής, του θανάτου, του κακού, του διαβόλου, της αμαρτίας, της αλήθειας, της δικαιοσύνης, της αγάπης· τη γνώση κάθε πράγματος μικρού και μεγάλου, σπουδαίου και συνηθισμένου, αιώνιου και πεπερασμένου. Γι' αυτό ο άγιος πρωτοκορυφαίος απόστολος με τέτοια παραφορά αγάπης και φλόγα θείου ζήλου ονομάζει το Χριστό Κύριό Του. Και πράγματι κανείς δεν είναι άξιος να είναι Κύριος του ανθρώπου εκτός από τον Θεάνθρωπο. Αυτό αισθάνεται όποιος αληθινά βασανίσθηκε με το πρόβλημα του ανθρώπου. Διότι το πρόβλημα του ανθρώπου τον οδηγεί προς τον Θεό, τον μόνο αληθινό Θεό και Κύριο, τον Θεάνθρωπο Ιησού Χριστό.

Το να γνωρίσεις το Χριστό είναι πρώτα-πρώτα το να γνωρίσεις τη δύναμη του θανάτου Του και της Αναστάσεώς Του. Πώς; Ζώντας και βιώνοντάς τα σαν δικά σου. Διότι ο άνθρωπος γίνεται χριστιανός ζώντας και βιώνοντάς το Χριστό. Άλλη οδός δεν υπάρχει. Γίνεσαι χριστιανός και γνωρίζεις το Χριστό, εάν καθετί που είναι του Χριστού το βιώσεις σαν δικό σου. Η Χριστογνωσία προέρχεται πάντοτε από τη χριστοβίωση και το χριστοβίωμα. Θα γνωρίσεις την αγάπη του Χριστού, εάν τη βιώσεις· θα γνωρίσεις την αλήθεια του Χριστού, εάν τη βιώσεις. Το ίδιο και τη δικαιοσύνη και την ταπείνωση του Χριστού, και το πάθος Του και τον θάνατό Του και την ανάσταση του Χριστού θα γνωρίσεις, μόνο εάν τα βιώσεις σαν δικά σου. Αυτό ισχύει για κάθε τι που είναι του Χριστού, από το πιο μικρό γεγονός της

οικονομίας Του, ως το μεγαλύτερο. «Την δύναμιν της αναστάσεως Αυτού» θα γνωρίσεις, εάν με την πίστη αναστήσεις τον εαυτό σου από τον τάφο της φιλαμαρτησίας και πορευθείς τη νέα ζωή, ζώντας ως «συνεγερθείς τω Χριστώ» (Κολ. 3. 1) ήδη από αυτό τον κόσμο, ζώντας δηλαδή με τον Αναστημένο Κύριο.

«Η ειρήνη του Θεού η υπερέχουσα πάντα νουν φρουρήσει τας καρδίας υμών και τα νοήματα υμών εν Χριστώ Ιησού». «Νοήματα εν Χριστώ» σημαίνει άγια νοήματα, τα οποία προέρχονται μόνο από νου που αγιάσθηκε από το Χριστό. Και πώς αγιάζεται ο νους; Όταν ζει ο άνθρωπος με τα άγια ευαγγελικά μυστήρια και τις άγιες ευαγγελικές αρετές. Αυτή η ζωή θεραπεύει το νου από την κύρια ασθένειά του, την υψηλοφροσύνη, και τον γεμίζει με την αιώνια υγεία —την ταπεινοφροσύνη. Από τον αγιασμένο νου πηγάζουν άγια νοήματα, από το νου «εν τω Χριστώ» έρχονται «νοήματα εν τω Χριστώ». Μόνο ζωή «εν Χριστώ Ιησού» κρατά τη σκέψη μας «εν τω Χριστώ» και μεταμορφώνει κάθε σκέψη μας σε χριστοσκέψη, σε θεοσκέψη. Οι ανθρώπινες σκέψεις και η ανθρώπινη διάνοια εκτός του Χριστού έχουν τυφλωθεί και δεν βλέπουν τίποτε, όπως πρέπει να το βλέπουν, και δεν γνωρίζουν τίποτε, όπως πρέπει να το γνωρίζουν. Γι' αυτό από την απιστία και τη μη αποδοχή του Χριστού έχουν τυφλωθεί οι σκέψεις και «τα νοήματα των απίστων» (Πρβλ. Β' Κορ. 4. 4· 3. 14).

Επειδή η χριστιανική ζωή είναι ζωή μέσα σε θείο αγιασμό και σε αρετές, «διά τούτο» είναι απαραίτητο «ίνα πληρωθήτε την επίγνωσιν του θελήματος Αυτού» . Για μια τέτοια ένθεη ζωή, η οποία είναι σε όλα αθάνατη, ατελεύτητη και αιώνια, είναι απαραίτητες οι αθάνατες, ατελεύτητες και αιώνιες ενέργειες του Θεού. Η πρόοδος σ' αυτή τη ζωή εξαρτάται και από τον Θεό, ο Οποίος δίνει τις δυνάμεις, και από μας που χρησιμοποιούμε αυτές τις δυνάμεις. Και ο Θεός δεν βιάζει κανένα, αλλά δίνει στον καθένα κατά την έφεσή του και το ζήλο του και την πίστη του. Κατά το ζήλο του δηλαδή στην ευαγγελική άσκηση, στην εκπλήρωση του θελήματος του Θεού και την τήρηση των εντολών Του. Όσο εμείς βιάζομε τον εαυτό μας στην ευαγγελική ζωή, τόσο ο Κύριος μάς δίνει δυνάμεις να την πραγματοποιούμε, ώστε ο αγώνας μας να είναι ελαφρός και χαροποιός, όπως μας το μαρτυρούν και οι Άγιοι.

(Αγίου Ιουστίνου Πόποβιτς, Οδός Θεογνωσίας, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 1985,σσ. 302-307).